Cena numeru mk. 15. Na G. Śląsku fen. 50.

Nr. 245. Niedziela 18 Grudnia 1921 r. Rok XII.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA", Sosnowiec.

Prenumerata wynosi: Z odnoszeniem miesięcznie

mk. 200.

Z przesyłką pocztowa mk. 250 miesięcznie

Oddziały własne: W Będzinie, w Dąbrowie i w Szopienicach na G. Śląsku.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Dąbrowa, Sienkiewicza 6, Telefon 73 Będzin, Małachowskiego 9, Telefon 84 Sosnowiec, Piłsudskiego 4, Telefon 64

RADA i ZARZĄD

Towarzystwa Przemysłowo-Handlowego

Zagłębia Dąbrowskiego

„HURTOWNIA"

w Będzinie,

zgodnie z § 26 i 42 Statutu i w myśl wymagań artykułu 62 Statutu mają zaszczyt prosić P. T. członków o konieczne przybycie w dniu 15 Stycznia 1922 r. t. j. w niedzielę, o godzinie 3-ej po południu do gmachu własnego naszego Towarzystwa Przemysłowo-Handlowego Zagłębia Dąbrowskiego „HURTOWNIA" w Będzinie, przy ulicy Małachowskiego № 31 dla odbycia

Nadzwyczajnego Ogólnego Zebrania

z następującym porządkiem dziennym:

1) Otwarcie Zgromadzenia.
2) Wybór przewodniczącego i sekretarza.
3) Powołanie asesorów.
4) Odczytanie protokółu Nadzwyczajnego Ogólnego Zebrania z dnia 11 Grudnia 1921 roku.
5) Sprawa dalszej działalności Towarzystwa Przemysłowo-Handlowego Zagłębia Dąbrowskiego „HURTOWNIA" i sprawa fuzji z organizującym się Towarzystwem Przemysłowo-Handlowym „Piast" Spółka Akcyjna.
6) Wolne wnioski członków.

Będzin, dnia 15 grudnia 1921 r.

ZARZĄD i RADA.

Za szczerą i pełną oddania się pracę podczas przygotowania nas do złożenia egzaminu na świadectwa WYŻSZYCH KURSÓW HANDLOWO - BUCHALTERYJNYCH, prelegentce E. Ciemniakowskiej z Czeladzi oraz kier. kursów p. O. Wolskiej w Sosnowcu, najserdeczniejsze podziękowanie składają wdzięczni słuchacze.

Niemiecki klin.

Sosnowiec, 18 grudnia.

Dzisiaj więc udaje się Briand do Londynu na konferencję z Lloyd Georgem, po której wydany zostanie napewno komunikat, „iż podczas narad ujawniła się niezwykła serdeczność obu sprzymierzeńców, a narady te zacieśniły węzły przyjaźni między obu rządami".

I im więcej ta przyjaźń zacieśnia się oficjalnie, tym większy panuje rozdźwięk istotny między obu rządami, trzeszczy coraz mocniej wersalski traktat, który koalicja (czy ona istnieje jeszcze?) zamienia własnymi rękami w wielu punktach w świstek papieru i coraz więcej cieszy się Berlin. Ten Berlin prawdziwy, skamieniały w cesarskim imperjaliźmie, Berlin rewanżu, uosobienie buty i pychy germańskiej, mający za sobą sympatję conajmniej 70 procentów ludności dzisiejszych Niemiec. Jego bowiem jedynym celem i sensem istnienia od chwili podpisania w dniu 28 czerwca 1919 r. traktatu w Wersalu, rozbicie klinem bloku państw sprzymierzonych. Niemcy czują doskonale, iż solidarność ententy jest ich największym wrogiem i że tylko na drodze złamania tej solidarności leży dla nich możliwość albo całkowitego obalenia traktatu, lub też złagodzenia jego szczególnie dotkliwych części.

Czuje to również dobrze najwięcej zagrożona Francja i dlatego od dwóch lat wytęża siły na reparowanie dziur sojuszowych, misternie rękami niemieckimi stwarzanych.

Jak podczas wojny Niemcy dokładały wszelkich starań, aby przerwać blokadę, która uczyniła z nich oblężoną i wygłodniałą twierdzę, tak dzisiaj marzą za wszelką cenę o rozwaleniu sposistości ententy. Niestety! przyznać niemcom trzeba, że b. często starania ich odnoszą skutek po drugiej stronie kanału i w ojczyźnie Garibaldiego. I jeśli sobie uprzytomnimy, że ostateczne wypełnienie przez Niemcy wersalskiego traktatu trwać musi lat kilkadziesiąt, i że Niemcy przez ten czas będą musiały mieć nad sobą koalicyjnego żandarma, to smutne nas ogarniają refleksje na temat trwałości ententy, a co zatym idzie, wypełnienia przez Niemcy zobowiązań traktatowych.

Jeśli bowiem Briand jedzie dzisiaj ze ściśniętym sercem i wymuszonym uśmiechem do Londynu, to ma jedynie do zawdzięczenia to pp. Stinnesowi i Rathenauowi, których podróże londyńskie miały Anglję przekonać o niemożności zapłacenia przez Niemcy rat odszkodowań w dniu 15 stycznia i 15 lutego 1922. I aczkolwiek Niemcy nie uzyskały w Anglji ani pożyczki, ani moratorjum, to jednakże niekoronowany król Niemiec Stinnes zdołał wpoić w Lloyd Georgea silne wątpliwości co do zdolności płatniczych Niemiec.

Cios był dobrze wymierzony i trafiał w płaszczyznę interesów angielskich. Stinnes i Rathenau grali bowiem na nierozerwalności interesów gospodarczych całej Europy. „Jeśli my zbankrutujemy—mówił Stinnes—zbankrutuje cała Europa. Nasza ruina opóźni w dużym stopniu odbudowę gospodarczą Europy."

Lloyd George milcząco przyznał mu rację i wzywa na konferencję Brianda, a z ust jego pada złowieszcze słowo: modyfikacja traktatu wersalskiego. Tego traktatu, który chociaż ma poważne błędy, jest jednakże jedyną podstawą i gwarancją obecnego ustroju Europy. Zapewne, modyfikowano i nicowano ten traktat już wiele razy, czyniła to milcząco i wstydliwie ententa, ustępując wbrew traktatowi niemcom na wielu punktach, czynią to i Niemcy, tylko znacznie bezczelniej.

Artykuł 170 traktatu mówi: „Wywóz broni, amunicji i wszelkiego materjału wojennego z Niemiec dla krajów obcych jest bezwzględnie wzbroniony", a Niemcy tymczasem zasypują Rosję nowiuteńkimi armatami, aeroplanami i karabinami.

Punkt pierwszy art. 160

opiewa, iż „najpóźniej od 31 marca 1920 armja niemiecka nie powinna liczyć więcej niż siedm dywizji piechoty i trzy dywizje kawalerji“, jest zaś publiczną tajemnicą, że Niemcy mogą wystawić w ciągu 3 dnisiedmiomiljonową armję I tak bez końca. Mści się na koalicji obecnie przyzwyczajanie Niemiec do ustępstw, potęgowane przez coraz większą rozbieżność polityki francusko-angielskiej. Niemcy wbijają więc po mistrzowsku swój klin w pajęczą tkaninę ententy. Mogą one bowiem śmiało zapłacić raty odszkodowań. Nie stanęła ani jedna fabryka niemiecka, a przemysł niemiecki zalewa Rosję, państwa nadbałtyckie, Węgry, Rumunję, i—nawet Francję. Trzeba jednakże zmusić je do zapłaty zapewne. Teraz jeszcze zapłacą. Zapłacą może i ratę za rok następny. Z coraz większymi jednakże trudnościami i ociąganiem się.

Co będzie jednakże dalej?

Czy—jeśli nad Tamizą wyjmą jedną cegłę z traktatu, nie runie on wkrótce z hukiem: „Deutschland über alles?“

Jan Walewski.

Z konferencji waszyngtońskiej.

Układ morski.

Waszyngton, 17 grudnia.

Został zawarty między trzema głównymi mocarstwami, t.j. Wielką Brytanją, Ameryką i Japonją. oraz Francją i Włochami układ w sprawie ograniczenia zbrojeń morskich. W sprawie tej osiągnięto zupełne porozumienie.

W myśl zawartego układu, stosunek liczbowy okrętów bojowych, posiadanych przez Amerykę, Wielką Brytanję i Japonję został ustalony według propozycji Hughesa, a więc wedle stosunku 5 : 5 : 3.

Zaznaczyć trzeba, że podwyższono jedynie liczbę wielkich okrętów wojennych. Stosunek liczbowy okrętów bojowych, posiadanych przez Anglję i Francję przedstawia się obecnie jako 5 : 2. Francji przyznano również prawo powiększenia swych okrętów bojowych, nie przyznano tego prawa Włochom, tak, że stosunek liczbowy okrętów posiadanych przez wszystkie wspomniane w tym doniesieniu mocarstwa morskie wynosi 5 : 5 : 3 : 2 :.1 8.

Sowdepja.

Ryga, 17 grudnia.

Budżet republiki sowieckiej na 1922 roku kończący się z dniem 1 października roku przyszłego wykazuje deficyt w sumie 230 miljonów rubli w złocie.

Moskwa, 17 grudnia.

Budżet Rosji sowieckiej na 9 miesięcy 1922 roku t. j. do 1 października przedstawia się jak następuje: Bilans 14100 miljonów rubli złotem według kursu przedwojennego.

Dochody z przedsiębiorstw przemysłowych 880 miljonów, z prodnał gu 180 miljonów, z podatków płaconych pieniędzmi 110 miljonów, z emisji 230 miljonów.

Wobec tego, że kurs obecny rubla jest 100 tysięcy razy niższy od kursu przedwojennego, faktyczny budżet sowiecki na okres wyżej wymieniony wynosi 141 tryljonów rubli sowieckich.

Kronika polityczna.

(Z pism i telegramów wczoraj.)

— Na prezydenta konferencji szwajcarskiej na r. 1922 wybrany jest Robert Haab, a na wiceprezydenta Scheuerer.

— Urzędowo donoszą, iż 27 tys. powstańców hinduskich kapitulowało. W związku z rozruchami podczas pobytu angielskiego następcy tronu aresztowano w Indjach 600 osób, w tem prawie wszystkich przywódców powstania i znanych agitatorów.

— De Valera oświadczył, że na wypadek ratyfikowania angielsko irlandzkiej umowy, usunie się od życia politycznego i poświęci się studjom naukowym.

— Agencja Wolffa donosi z Helsingforsu, że według otrzymanych tam wiadomości, rządy Polski, Rumunji, Estonji i Łotwy poleciły swym przedstawicielom w Genewie poprzeć wobec rady ligi narodów wystąpienie Finlandji w kwestji karelskiej.

— Przewodniczący rady ligi narodów Hymans zwołał na dzień 10 stycznia 1922 roku do Genewy posiedzenie rady (16 serja). Na posiedzeniu tem poruszoną będzie m. in. sprawa decyzji wysokiego komisarza na w. m. Gdańsk gen. Hakinga, wedle której zarząd i kontrola części Wisły przepływającej przez terytorjum w. m. Gdańska mają być powierzone radzie portowej

— Rząd niemiecki zawiadomił komisję odszkodowań, że mógłby zapłacić tylko część raty wynoszącej 500 miljon mk. w złocie, płatnej 15 stycznia 1922 r., wobec czego prosi o odroczenie wypłaty części tej raty.

— Prasa angielska potwierdzając doniesienia o ustąpieniu egipskiego prezydenta ministrów, donosi o nowych rozruchach w różnych miastach egipskich. „Manchester Guardian“, wyraża obawę, że cały Egipt może się wkrótce zjednoczyć przeciwko rządom angielskim.

— Między faścistami i śocjalistami we Włoszech miały miejsce nowe starcia. W ciągu dn. wczorajszego starcia takie wydarzyły się w Brescji, w Groseto, Nostanno i Calzagnano. Po obu stronach było kilkunastu rannych.

Kłamstwa p. Rakowskiego.

Charków, 17 grudnia.

W dniu 10 ym grudnia rozpoczął się tu kongres wszechukraińskiego komitetu wykonawczego. Na pierwszym posiedzeniu kongresu ukraiński prezydent ministrów Rakowskij, wygłosił dłuższe sprawozdanie o położeniu wewnętrznym i zewnętrznym Ukrainy sowieckiej i stwierdził znaczne polepszenie położenia. Obecnie toczą się pertraktacje z Turcją w sprawie sojuszu oraz z Austrją, Czechosłowacją i Niemcami w sprawie zawarcia traktatów handlowych Również i Polska zaproponowała Ukrainie sowieckiej zawarcie traktatu handlowego, jednakowoż rząd ukraińsko sowiecki odrzucił tę propozycję, gdyż będzie mógł zgodzić się na zawarcie traktatu polsko ukraińskiego tylko wtedy, kiedy Polska wykona swe zobowiązania, wynikające z art. 5 traktatu ryskiego, a dotyczące obowiązku Polski zlikwidowania wszelkich organizacji przeciwrewolucyjnych, utworzonych na terytorjum polskim, a przechodzących na obszar Ukrainy sowieckiej przy pomocy sztabu polskiego. Polska usiłowała wywołać na Ukrainie powstanie, organizując bandy Tiutiunika. Usiłowania te zostały bez skutku. Obecnie po obu stronach Dniestru panuje spokój

Na repatrjantów—na inwalidów.

Polaku! Jeśli chcesz, by w dzień wigilijny, gdy zasiądziesz do uroczystej wieczerzy, świąteczny, radosny nastrój zapanował pod twoją strzechą, pomyśl dziś jeszcze o twoich braciach cierpiących i pośpiesz im z pomocą.

Pomyśl o repatrjantach i inwalidach!

Czy wiesz, że tam w Rosji tysiące braci twoich cierpi dziś głód i nędzę. Z utęsknieniem wypłakując oczy za tobą i ojczyzną? Czy wiesz, że droga braci twoich do Polski jest usiana setkami mogił tych, co do tej Polski już nigdy nie wrócą? Czy wiesz, że ci, co wracają, mrą już na ojczystej ziemi z wyczerpania, głodu i chłodu? I czy wiesz o tym, że twoja pomoc, twoja ofiara może niejednego z uchodźców wrócić ojczyźnie?

Trzeba tylko twej ofiary. Komuż ją dasz, jeśli nie bratu twemu? Zróbże dobry uczynek, złóżże ofiarę, jeśli chcesz, by w dzień wigilijny, gdy wieczorna gwiazda zaświeci na niebie, pod strzechę twoją wszedł smutny anioł polski i powiedział: „Bracie! Chrystus ci się narodził“!

I pomyśl jeszcze, że jeśli ą wieczerzę wigilijną spożywać będziesz w spokoju, to zasługa tych, co życiem i krwią, z ran płynącą, osłonili ci ziemię ojczystą przed tyranją i grabieżą wroga. I zrób już nie ofiar, ale spłać dług wdzięczności, spełnij swój obowiązek i daj na inwalidów wojennych!

Na repatrjantów.

Bóg zapłać pracownikom kopalni „Marja“ w Grodźcu i pracownikom kopalni „Władysław“ w Klimontowie. Szczęść im Boże przy stole wigilijnym!

Bo oto robotnicy i urzędnicy kopalni „Marja“ złożyli na naszych braci uchodźców 180,92 mk., a robotnicy i urzędnicy kop „Władysław“ 66,379 mk. Na kopalni „Władysław“ pracownicy dali, jak następuje: pokład „Ikskul“ i „Reden“ — 9,108 mk.; pokład „Ignacy“ 2 tys. mk.; pokład „Upadowa“ 9,736 mk.; wydział mechaniczny kopalni 5,334 mk; wydział ładunkowy 6 672 mk; urzędnicy kopalni 7,910 mk.; szkoła, ambulatorjum i sklepy 7619.

„Wesołych świąt“! zacni panowie robotnicy i panowie urzędnicy kopalni „M a r j a“ i „Władysław“.

Listy.

Otrzymaliśmy list następujący:

„Wielmożny Panie Redaktorze!

Do ofiarowanych przezemnie 45 mk. fenigami dnia 12 b. m. za kwitem Nr. 776 pragnę dorzucić parę słów. Od dwóch lat zbierałem fenigi, a gdy większą ilość ich posiadałem, przemyśliwałem, na jaki cel je ofiarować. Dziś z wielkim zadowoleniem składam swoją ofiarę na wigilję dla naszych drogich żołnierzy.

Z głębokim szacunkiem

Zbigniew Tryburcy.

„Wesołych świąt“! kochany Zbyszku, życzymy ci, za twoją ofiarę.

Redakcja.

Podpalaczka.

POWIEŚĆ.

20

— Spisałżeś z tego protokuł? — pytał starzec.

— Nie było zasady.

— Złe sądzisz... ja widzę przeciwnie, wyraźne usiłowanie otrucia tej kobiety.

— A może to była tylko nieroztropność z jego strony?

— Ależ to, jak uważam, są nader niebezpieczni sąsiedzi — odezwała się siostra doktora. — Dobrze byłoby powiadomić właścicielkę oberży o postępowaniu jej lokatorów.

— Na co się to przyda? przybyli tu oni tylko na dni kilka... jutro lub pojutrze znikną... dozwoliwszy się schwytać i powiesić gdzieindziej.

— Byłoby mi jednak przyjemnie dotrzymać obietnicy, danej niegdyś Owidjuszowi Soliveau...

— Jakiej obietnicy?

— Ze nie będę go oszczędzał, skoro schwytam gdzie na spełnieniu jakiego przestępstwa. Lecz dość już o tych dwojgu nikczemnych... mówmy o czym innym.

Tu rozmowa przyszła na całkiem nowy, a obojętny przedmiot. Amanda zeskoczyła z ławki drżąca i blada, zaledwie na nogach utrzymać się mogąc, weszła do pawilonu.

— A więc... — szepnęła — dobrze odgadłam. Był to niegdyś złodziej, który stał się teraz mordercą. Nazywa się on Owidjuszem Soliveau, a nie baron de Reiss. Przebywał w Ameryce, będąc protegowanym przez Pawła Harmant, ojca panny Marji, dla której Łucja suknie odrabiała... Wszystko to dziwnie łączy się z sobą. Potrzebując objaśnień, wybrał mnie do udzielenia sobie takowych i ja bezrozumna, o niczym nie wiedząc, stałam się jego wspólniczką! Doktór mówił, że omal mnie nie zabił, wlawszy mi do napoju płyn kanadyjski, aby wydobyć odemnie zeznanie... i wszystkie moje myśli wyjawiłam mu bezwątpienia. Obecnie wie on, co o nim sądzę; lecz o tym nie wie, com usłyszała o nim przed chwilą. Rozpocznie się walka pomiędzy nami, w której zobaczymy, kto się mocniejszym okaże. Niech jedzie do Paryża... odnajdę go z pomocą owego Pawła Harmant... odkryję gdzie mieszka... i dowiem się, w jakim celu jeździł do Joigny. Ów płyn, którym mnie omal nie zabił, znajduje się tu zapewne... och! gdybym go mogła odnaleźć!

I rozpoczęła poszukiwanie, gdy nagle dały się słyszeć kroki od strony wejścia.

Dziewczyna szybko usiadłszy na krześle, chwyciła książkę, pozornie zatopiona w czytaniu.

Owidjusz wszedł uśmiechnięty.

— Sądziłem — rzekł — iż cię zastanę w ogrodzie.

— Wiatr nazbyt zimny zmusił mnie do powrotu.

— I zabawiasz się lekturą?

— Tak.. w twojej nieobecności potrzeba mi było czymś czas sobie zająć. Oddałeś list na pocztę? — pytała.

— Przedewszystkim to wypełniłem, następnie kazałem w oberży przygotować sobie rachunek.

— Postanawiasz więc nieodmiannie jutro wyjechać?

— Tak, radbym był nawet wyjechać dziś wieczorem...

— Zkąd i dlaczego ten pośpiech?

— Aby tym rychlej wrócić do ciebie.

— Jeżeli tak, to wyjedź dziś i staraj się ukończyć prędko swe interesa... A kiedyż powrócisz?

— Pojutrze nieodwołalnie. Wszak nie zostawię cię tu bez pieniędzy... Oto na twoje wydatki — rzekł, kładąc na stole bilet bankowy. — A teraz żegnam cię... czyli raczej do widzenia... uciekam...

— Już?

— Zaledwie zdołam zdążyć na pociąg.

— Idź więc...

Owidjusz, dobywszy z szafy walizę, spakował w nią swe rzeczy.

— Nie tęsknij za mną zbytecznie — rzekł do Amandy. — Gdybyś czuła się słabą, wezwij doktora.. Myśl o mnie... do widzenia wkrótce...

I uścisnąwszy rękę dziewczyny, wybiegł z pośpiechem.

— Ach! totrze potrójny!.. złodzieju, morderco, oszuście! — szepnęła Amanda, słysząc szelest oddalających się jego kroków. — Uciekasz z obawy przed Ireneuszem Bosse.. Obiecuje powrócić pojutrze i mówi to tak poważnie Jakaż bezczelność!. czyliż nie odgaduje, żem ja zbadała, iż nie powróci wcale? Jest przekonanym, iż nie spotkamy się więcej... Ha! ha! mylisz się w tym razie, baronie Arnoldzie de Reiss, czyli raczej Owidjuszu Soliveau... my wkrótce zobaczymy się z sobą.

Jednocześnie zapukano do drzwi i Magdalena, służąca z oberży, ukazała się w progu.

— Jakże zdrowie pani? — spytała.

— Lepiej... znacznie lepiej.

— Pani nie pojechała z panem baronem?

— Nie, jeszcze tu kilka dni pozostanę.

— W czym teraz pani usłużyć sobie rozkażesz?

— Czuję wielki apetyt... radabym zjeść obiad...

c. d. n.

Nasze sprawy.

Sosnowiec, 18 grudnia.

Mąciwody.

Najpierwszym bodaj przykazaniem dla nas powinno być dążenie do solidarności, bo tylko ona dać nam może odporność w walce i tę siłę, która faktycznie jest w narodzie, ale, uśpiona, lekceważoną jest przez wszystkich wrogów naszych. Warto rozważyć przyczyny, jakie oddziałują na rozbieżność naszą, aby tym łatwiej zacząć poprawę w tym kierunku i nareszcie zacząć żyć dla ogółu, dla narodu, dla Ojczyzny.

Brak poczucia solidarności wśród nas wypływa przedewszystkim z charakteru naszego narodowego.

„Wolno w Polsce, jak kto chce" — przysłowie to jest aż nadto wymowne i świadczy o wybujałości indywidualizmu wśród nas — wybujałości dochodzącej do absurdu zarówno w chwili bieżącej, jak przed kilkuset laty.

Wielkie postacie w dziejach naszych, zwłaszcza te, co cień na przeszłość naszą rzucają, toć to nic więcej, jeno warchoły, jeno tacy członkowie społeczeństwa, którzy Ojczyznę zbawiać chcieli ręką własną, wbrew woli ogółu.

Toć niesnej pamięci Szczęsny Potocki zdawał się wierzyć w to mocno, że czyni najlepiej, szukając opieki obcej dla kraju, przeciw uchwałom sejmu czteroletniego i w zapamiętaniu najlepszych synów Polski zdrajcami nazywał.

Wybujały indywidualizm jednostki rzucił się wpoprzek woli narodu w dążeniu tegoż do poprawy i zgotował Ojczyźnie przepaść, na której dnie jeszcze obecnie spoczywać się zdaje.

To „wielki" warchoł lecz iluż było i jest wśród nas pomniejszych? Iluż jest takich, którzy gwałtem swą wolę, swoje poglądy ogółowi, czy gromadzie narzucić pragną i, by cel osiągnąć, nie zawahają się popełnić nawet nikczemności?

Każdy z nas wodzem się być mieni i komendę swoją narzucić usiłuje, nie starając się nawet wniknąć w istotę swych projektów. czy zarzutów, najczęściej bezsensowych.

Niema u nas stowarzyszenia, niema gromady, coby nie miały kilku osobników, z których każdy dąży w innym kierunku i innych za sobą ciągnąć usiłuje.

Tacy niewołani i nieproszeni „pułkownicy" wytężają całą swą energję na to, by rozbijać solidarność mniejszych, lub większych gromad i cel najczęściej osiągają, bo znajdują zawsze zastępy niezadowolonych i te zużywają, jako tarany do rozbijania solidarności całej gromady.

Szkodnicy to większy, niżby się napozór wydawać mogło.

Oni to są burzycielami karności społecznej, która jest jedyną podstawą wszelkiej pracy zbiorowej.

Patrząc na wysiłki takich „pułkowników" chciałoby się zawołać z Niegolewskim: „Stójcie w szeregu, psie krwie!"

Lecz nie pomogą żadne nawoływania; tacy panowie zawsze znajdą pozór do roboty burzącej.

Faktycznym zaś bodźcem ich czynów jest jeno wybujała ambicja, — pycha, słabość mózgu i oschłość serca.

Kronika.

Kalendarzyk.

18 niedziela	Dziś O. N. M. P.
	Jutro Tymota.
	Wsch. słońca 8 m 6
	Zach. 5 m 26

RORATY.

Garstka wspomnień z przed laty,
z dni dzieciństwa — z beztroski!..

Pogrążone w śnie chaty
widzę, jakby przed laty —
i na szybkach te kwiaty,
i kościołek śród wioski!..

Garstka wspomnień z przed laty,
z dni dzieciństwa, z beztroski!..
a w kościółku — Roraty!..
a z organów — hymn boski,
gdzieś lecący w zaświaty, —
a w kościółku... Roraty!..
a w ton śpiewny, skrzydlaty
ludek wplata swe troski!..

Garstka wspomnień z przed laty,
z ukochanej mej wioski...

E. Kłoniecki.

Konferencja. W niedzielę, dnia 18-go grudnia o godz. 11 rano odbędzie się konferencja wywiadowcza o postępach uczniów II go gimnazjum państwowego im. Bolesława Prusa za okres drugi.

Na gwiazdkę. Wobec nadspodziewanego popytu na zabawki i ozdoby choinkowe, sprzedawane w sklepie „Flora", obniżono tam ceny o 10 proc. a to w myśl zasady: duży obrót, mały zysk.

Ratujmy Wilno! Pod takim hasłem urządza komitet dąbrowski ligi obrony ziemi wileńskiej w dniu dzisiejszym sprzedaż znaczka celem powiększenia funduszów na obronę zagrożonej ziemi.

Jednocześnie komitet wydał do ludności odezwę, w której w gorących słowach nawołuje do spełnienia obowiązku narodowego i poparcia usiłowań rodaków z Wileńszczyzny.

Wieczór humoru na Saturnie. Dzisiaj odbędzie się w sali klubowej na kop. Saturn wieczór humoru najlepszego żyjącego obecnie polskiego monologisty p. Wojciecha Wróblewskiego. „Ostatni to już, co tak poloneza wodzi", można o nim śmiało powiedzieć. Typy, odtwarzane przez Wróblewskiego, zwłaszcza chłopskie, są tak wspaniałe i tyle w nich złotego humoru, że nie wątpimy, i sala zapełni się doszczętnie.

Za lichwę. Sąd pokoju w Dąbrowie rozpatrywał dwie sprawy dzierżawców restauracji „Bagatela", Władysława Kędzierskiego i Stefana Tepera, oskarżonych o sprzedaż wódki po cenach wygórowanych.

Kędzierskiego z dwuch spraw skazano na 7 miesięcy więzienia, 50 tysięcy mk. kary i 10 tysięcy mk. kosztów sądowych, Tepera zaś z jednej sprawy skazano na 4 miesiące więzienia, 50 tysięcy mk. kary i 10 tysięcy mk kosztów sądowych.

Jednocześnie sąd nakazał natychmiastowe aresztowanie skazanych.

Na pomoce naukowe. Koło sportowe oświatowe przy Z.L.N. w Dąbrowie odegra we wtorek, w sali Kometa dwie sztuki: „Matka żyje" i „Aby handel szedł".

Czysty dochód z przedstawienia przeznaczono na pomoce naukowe dla niezamożnych uczniów.

Z teatru.

Dziś, w niedzielę popołudniu „Lalka", wieczorem „Dziewczę z Holandji".

„Szpieg Francji" — w Zawierciu grany będzie w poniedziałek w teatrze „Stella".

„Sulamita" w Dąbrowie daną będzie jutro po raz pierwszy w teatrze „Kometa". W środę po raz pierwszy „Ósma żona Sinobrodego".

Głosy czytelników.

Otrzymujemy list następujący:

„Szanowny Panie Redaktorze".

Artykuł wstępny w Nr. 241 „Iskry" z dnia 14 b. m. w zupełności odpowiada dzisiejszym nastrojom. Odzwierciadla także te stosunki, które panują na kolei. My, niżsi funkcjonarjusze, nie znajdujemy ani zrozumienia, ani oddźwięku wśród wyższych funkcjonarjuszów, którzy poczynając już od koncypisty patrzą na nas z góry, nie szukają z nami kontaktu, z wyjątkiem nielicznych jednostek, które pracują na polu oświatowym.

Nie tak wyobrażaliśmy sobie stosunki na kolejach polskich za czasów, kiedyśmy byli pod okupantami; przy rozmowie z sobą stawialiśmy sobie świetlane horoskopy, jak to będzie na kolei, gdy przejdzie w nasze ręce. My rozumiemy, że na służbie urzędnik — to oficer, a my — to żołnierze, ale poza służbą — to kolega, lecz nasi urzędnicy inteligenci wolą szlifować bruki, niż z nami przestawać. chociaż wówczas dzięki swobodnej wymianie zdań niejedną rzecz lepiejbyśmy zrozumieli, i wówczas spełnilibyśmy nasi inteligenci przykazanie niesienia przed narodem kagańca oświaty.

Ale u nas co najwyżej dla własnej wygody tworzy się związki i związeczki, które nic dla dobra ogółu nie robią, tylko się kłócą i tak zdeprawowały ludzi, że jeden drugiemu wilkiem się staje. a to wszystko ujemnie wpływa na nasze kolejnictwo. Tak być nie powinno.

Pracownicy kolejowi.

Będzin, 16 XII 1921 r.

Z kraju.

Godny naśladowania przykład. Właściciele ziemscy dostawili komitetowi dla biednej ludności inowrocławskiej 6,630 centnarów żyta po cenie 1.250 mk. i gotówką 637 tysięcy, mniejsi rolnicy dostawili bezpłatnie 1,233 centnary zboża. Cała ta ofiara na chleb dla ubogiej ludności powiatu inowrocławskiego, po przeliczeniu na gotówkę, wynosi przeszło 26 miljonów.

Szpieg niemiecki. Wachmistrz policji. Fryderyk Warnau, zasądzony został w Chojnicach na półtora roku więzienia za szpiegostwo na rzecz Niemiec.

Miasto bez długów. Na pierwszym posiedzeniu tczewskiej rady miejskiej oświadczył prezydent miasta, że miasto Tczew długów nie posiada.

Aresztowanie kasjerów kolejowych. W związku z rewizją, dokonaną w ostatnich dniach przez centralne władze kolejowe, podobnie jak na stacji w Częstochowie, skonstatowano poważne uchybienia także i w Piotrkowie. Z tego powodu zawieszono w czynnościach dwóch kasjerów stacji osobowej. Władze prowadzą w tej sprawie dalsze śledztwo, które niewątpliwie przyczyni się do wyjaśnienia nadużyć.

Mąż dwóch żon. Za dwużeństwo skazano w Grudziądzu b. porucznika Józefa Dakowskiego z Wętwia na rok więzienia. Zaznaczyć należy, że wstąpił on w związki małżeńskie poraz pierwszy w roku 1917, a następnie służąc przy misji francuskiej w roku 1920, ożenił się ponownie z hrabianką Batocką z Małopolski i że z nią, uchodząc za zaginionego dla pierwszej żony.

Uniwersytet lwowski. Liczba studentów, zapisanych w r. b. na uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, wynosi ogółem 4,637. W tej liczbie 2,518 (54 proc.) polaków i 1,984 (43 proc.) żydów.

Komitet pomocy uczonym w Rosji. Rektorowie uczelni w Warszawie podają do wiadomości publicznej, że przy rektoracie uniwersytetu warszawskiego został utworzony „Polski komitet pomocy uczonym w Rosji". Wszelkie ofiary w gotówce, przedmiotach żywnościowych, lub odzieżowych, jak również w pomocach naukowych będą przyjmowane w powyżej wymienionym komitecie pomocy uczonym w Rosji, (Warszawa, sekretarjat uniwersytetu, okienko nr. 3).

Mord w Sielcach pod Warszawą.

Zamordowano właściciela sklepiku i jego żonę.

Warszawa, 17 grudnia.

Sielce pod Warszawą były widownią mordu rabunkowego.

W domu pod Nr. 48 przy ul. Czerniakowskiej w Sielcach posiadali sklepik Josek 60 lat i Hirla 58 lat — małżonkowie Posamonik.

O godz 6 wieczorem weszło do sklepu od tyłu dwuch uzbrojonych mężczyzn, którzy zażądali wydania pieniędzy, a trzeci bandyta stał na czatach.

Gdy Posamonikowie im odmówili jeden z bandytów czterema strzałami położył Joska trupem. Wtedy Hirla wybiegła do sieni i wszczęła alarm.

Bandyta dał do niej dwa strzały i zabił ją również.

Świadkiem tej zbrodni był 12 letni chłopak, kuzyn zamordowanych, któremu bandyci nic nie zrobili, nakazując milczenie.

Zabrawszy kilkanaście marek i trochę rzeczy, które następnie porzucono na ul. Ogrodowej w Sielcach, bandyci rzucili się do ucieczki.

W tej chwili przyszła do sklepiku Posamoników matka chłopca i zaalarmowała mieszkańców.

Usłyszeli to przechodzący wywiadowcy XX komisarjatu i pogonili na samochodzie za bandytami w stronę Warszawy.

Po drodze ujęto jednego z bandytów Piotra Bielaka, poszukiwanego za napady bandyckie.

Zarządzona przez władzę policyjną obława ustaliła, że pozostali bandyci zbiegli po lodzie na drugą stronę Wisły.

ROZRYWKI.

Rozwiązanie zagadki:

wiatr.

Rozwiązanie logogryfu:

Mościcki.

Nagrody przyznano poniżej wymienionym przez wylosowanie; mają się oni zgłosić po odbiór nagród w dni powszednie w administracji; mieszkający w Dąbrowie i Będzinie zgłoszą się do kantorów „Iskry" w Dąbrowie i Będzinie; zaznaczamy, że każdy nagrodzony otrzymuje tylko jedną książeczkę; prosimy, aby dla oszczędności i dla ułatwienia nam pracy rozwiązujący zagadki nadsyłali rozwiązania na kartkach bez kopert; tylko przesyłający pocztą niech przesyłają w kopertach; obok pseudonimów ci, którzy się nimi podpisują, będą łaskawi w nawiasie podawać nazwiska.

Nagrody za trafne rozwiązanie otrzymali:

Z Sosnowca: Maryśka z Robotniczej, Amelja Kuska, Zosia S., Bretnerówna Władysława, Tańczący niewolnik, Mieczysław Grzegorski, S. Zawadzki, Stach Szwoleżer, Dziutka Makowska, Z. Korek.

Z Dąbrowy: Stefan Sternak, W. Świątek, Apolinary Lenczewski, Wacuś Holewiński, Jan Prochal, Benia Dulska, Walenty Ziomek, Stefan Frysztacki, Henryk Stechman, Bezrobotny z Dąbrowy.

Z Gołonoga: Juljan Bidziński. Z Zagórza: Szary niedźwiedź; z Niwki: Zofja Gajowska, Olek Patryjarcha, Ziutek Kozłowski; z Łaz: Roman Molendowski; z Grodźca Boguś Musiałowicz; z Saturna: Cesio Starzycki, Jasia Żmudówna, K. Jankowska; H. Sumiński; z Czeladzi: Z. Cieśliński, T. Kubiczek, B. Dziubek, Marylka Dymecka; z Flory: Promień pałący; z Łagiszy: Stasia z Łagiszy; z Będzina: Wandzia Nawarówna, Franciszek Siek, Jerzy Jędryczek i Irena Wolińska.

Zagadka.

Nie ma mnie mama, stanowię połowę taty, świat bezemnie nie miałby końca, świeca nie miałaby knota, a wreszcie stoję na końcu wrót.

(Zagadkę podała mała Irenka W.)

Łamigłówka.

Z następujących sylab: se—ir—ku—i—fin—za—mir—tni—o wy—ni—kuck—ski—mie—sta—brzo—si—ciń—ja—e—ny—ra, ułożyć ośm wyrazów, których początkowe litery będą oznaczały nazwisko króla polskiego

Znaczenie wyrazów:

1) Nazwa anioła, 2) tytuł poematu Krasińskiego, 3) drzewo, 4) miasto we wschodniej Syberji, 5) dostojnik arabski, 6) poseł złej sławy w przedrozbiorowej Polsce, 7) dzielnica Polski, 8) dzień drogi w życiu każdego człowieka.

Ostatnie wieści.

Od kilku dni w min. skarbu odbywają się konferencje pomiędzy poszczególnymi referentami a dyrektorem departamentu budżetowego, dr. Żaczkiem.

Tematem obr d jest ustalenie preliminarza budżetowego na 1922 rok.

Ze strony min. skarbu ujawnia się zrozumiała tendencja w kierunku redukowania wydatków.

Personel każdego ministerjum ulegnie zmniejszeniu od 15 do 25 proc.

Rząd austrjacki przesłał komisji międzysojuszniczej w Szoproniu nową notę, oświadcza, że nie może uznać wyniku plebiscytu na Węgrzech Zachodnich i że uchyla się od wszelkiej odpowiedzialności.

Szef wojskowej kontroli jeneralnej, dr. P. Minkowski ustąpił z zajmowanego stanowiska. Do czasu obsadzenia tego stanowiska będzie go zastępował pułkownik korpusu kontroli, dr. Górecki.

Dziś splądrowano szereg sklepów w różnych punktach miasta. W południe wtargnęło około 200 osób do magazynu ubrań i zrabowało ubrań za 50 tys. marek. Policja aresztowała kilkanaście osób.

Jutro przyjeżdża do Warszawy rządowa komisja wolnego miasta Gdańska, do spraw celnych.

Jak wiadomo, układ polsko-gdański wywołał w czynnikach sejmowych gdańskich pewne niezadowolenie w dziedzinie celnej.

Na skutek tego rząd polski zgłosił życzenie wspólnego porozumienia się.

Według informacji z ministerjum przemysłu i handlu, sytuacja ekonomiczna w Łodzi znacznie się poprawiła w ostatnim czasie.

Handel się ożywił, przyjechało również wiele ajentów z zagranicy i prowincji, którzy zakupują większe partje i czynią nowe zamówienia.

W związku z tym wzmogła się ilość pracy w przemyśle.

Miljonówka.

Warszawa, 17 grudnia.

(Telegr. własny).

W dniu ciągnienia wylosowano Nr.

3066100

zakupiony przez konsula polskiego w Paryżu.

Giełda urzędowa.

Warszawa, 17 grudnia.
(Przez telef.).

Dziś na giełdzie warszawskiej waluty obce notowano:

Dolary — 3160
Funty szterlingi — 13.250
Franki — 251 5
Marki niem. — 16

Dr. Marceli Rosen

Będzin, ul. Sączewskiego Nr. 25 (dawniej 8.)

Choroby wewnętrzne i weneryczne.

Preparaty 606 i 914

Badanie krwi.

Przyjmuje od 2—6 ppoł.

Znaczki pocztowe

polskie i zagraniczne

Albumy do znaczków

Pisma, katalogi

oraz przybory filatelistyczne poleca

Księgarnia J. DIPPEL

Sosnowiec, Orla 24.

OGŁOSZENIE.

Wagon szyn 65 m/m 21000 kg. franco Sosnowiec zaraz do oddania. Cenę i warunki można się dowiedzieć w firmie „C. Hartwig", Tow. Akc. Sosnowiec, 3 Maja 21, tel. Nr. 128.

Sosnowiec **J. DIPPEL** Orla № 24

Księgarnia i skład materjałów piśmiennych

poleca

Książki ozdobne dla młodzieży i dzieci, kalendarze ścienne i terminowe, papeterje oraz pocztówki świąteczne i noworoczne w wielkim wyborze.

R. WOLSKI, Modrzejowska 1.

Poleca na nadchodzące święta:

wina węgierskie, francuskie, miód zagłoba staropolski, wódki, likiery pomorskie, pierniki oryginalne, oraz wszelkie towary kolonjalno-spożywcze,

— po cenach konkurencyjnych. —

CUKIERNIA

ulica Kościelna № 1, w Sosnowcu,

Poleca Sz. Publiczności znane ze swej dobroci wyroby cukiernicze; dwa razy dziennie świeże

PĄCZKI

oraz znakomite faworki, Dla panów kupujących hurtowo 10% rabatu. Na nadchodzące święta wielki wybór pierników. Uprasza się o wczesne zamówienia świąteczne.

Z szacunkiem ROMAN NEY.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Sklep z mieszkaniem do sprzedania w dobrym punkcie. Wiadomość „Iskra" Sosnowiec. -2

Do odlewni żelaza w pełnym ruchu potrzebny spólnik. Wiadomość Zembich Siewierz 3-3

Szofer-Monter

z kilkuletnią praktyką przy osobowych i ciężarowych autach poszukuje posady od zaraz Oferty „Iskra" Sosnowiec pod A. M. 2-2

Motory elektryczne od 0,5 do 30 koni do sprzedania. Święcicki Sosnowiec ul. Leszno. 3-3

Ważne dla piekarzy, sklepikarzy i gospodyń

codziennie świeże drożdże na święto gwarantowane (Okocimskie) na funty i łuty po cenach nizkich do nabycia u D. Datfnera Sosnowiec, Modrzejowska Nr. 27. 3 3

Pianino wynajmę na 3 tygodnie. Oferty do „Iskry" w Sosnowcu „dla oficera" 2-3

Sprzedam pompę parową, kierat, sieczkarnię Sosnowiec-Pogoń Będzińska Nr. 40 2-2

Okazja na gwiazdkę

Sprzedam fortepian czarny lub polisandrowy krótki z światowych firm Deblińska 11 stróż wskaże. 3 5

Powóz i brek szesnasto osobowy do sprzedania. Piłsudskiego Nr. 26

Odstąpię 2 pokoje z kuchnią, Sosnowiec, Wysoka 4 mieszk. 1 2-2

Ładną flintę pojedynkę szesnastkę bardzo dobrze bije sprzedam. Wiadomość Ciasna 10 mieszkanie 7 od czwartej po południu. 2-2

Sprzedam sklep spożywczy i odstąpię lokal. Wiadomość „Iskra" Sosnowiec. 2-2

Mandolina włoska, koncertowa do sprzedania Sosnowiec, Szenowska Nr 17 sklep spożywczy 2-3

Krawiec damski

wykwalifikowany w największych firmach warszawskich, wykonywa starannie wszelkie roboty krawieckie; palta, kostjumy damskie podług najświeższych fasonów. Ceny niskie, Targowa 6, parter, Grouer. 3-4

Zakład kuśnierski wykonywa wszelkie roboty w zakres kuśnierstwa wchodzące Futra męskie i damskie, żakiety karakułowe i fokowe kołnierze i mufki Reparacje i przeróbki uskutecznia się szybko i starannie po cenach przystępnych M Rozental w Sosnowcu, Modrzejowska 8 2-3

Uczeń VII-ej klasy udziela korepetycji i przysposabia do klas niższych; wiadomość ul. Szopena 9- m 6 I-sze piętro, 2-2

Udziały Hurtowni Będzińskiej

sprzedamy Oferty do likwidującego się II Tow. poż. oszcz. w Sosnowcu z podaniem ceny. 3-3

Bilety loteryjne

do II-ej klasy zneleziono i złożono w „Iskrze" w Sosnowcu. Odebrać można za zwrotem kosztów ogłoszenia w godzinach biurowych. 2-3

Wspaniały garnitur salonowy, futra eleganckie do wyjścia futra do podróży, ładny fartuch ciepły do sanek, lub powozu piec pokojowy żelazny szamotowy patentowany, biurka, szafy, otomany, kasę kontrolną (National) długie amerykańskie buty gumowe. Poleca: Centralny skład mebli nowych i używanych. B. Błotniewskiego, 3 Maja 22.

---

10 tys. mk. otrzyma ten kto da znać do Iskry w Sosnowcu gdzie się znajduje rower czarny firmy Pladek z aluminiowymi obręczami skradziony na poczcie w Sosnowcu Edwardowi Podsiadło.

Przybłąkał się pies rasy biało żółtej żółtej jest do odebrania na ulicy Sieleckiej Nr. 32 za zwrotem kosztów ogłoszenia.

Sztygar z kilkuletnią praktyką w dużych kopalniach w Zagłębiu poszukuje posady. Oferty pod „Sztygar" do „Iskry" w Sosnowcu. 1-2

Baczność Amerykanie sprzedam 250 morgów ziemi na bardzo dogodnych warunkach. Oferty „Iskra" Sosnowiec. 1-2

Futro szopy sprzedam tanio ul. 3-go Maja 18 Cegłowski 1-1

Hipolit Jurczyński zgubił dokument wojskowy i paszport 1-1

Zgubiono z środy na czwartek portfel zawierający paszport rosyjski, zaświadczenie pasa granicznego i świadectwo na konie na imię Antoniego Urgacza. Znalazcę uprasza się o zwrot dokumentów do Administracji „Iskry". -1

Nagroda 5000 Mk.

Stanisław Skupień zagubił przy kasie biletowej w Strzemieszycach Radomskich portfel zawierający 23612 mk. dokument zwolnienia z wojska wydane przez oficera ewidencyjnego w Będzinie oraz legitymację Związkową wydaną przez Cementownię w Grodźcu. Biedny robotnik prosi uczciwego znalazcę o zwrot za powyższą nagrodą wieś sary nów dom Jana Będkowskiego. 1-1

Jabłka świeże, suszone śliwki gruszki, orzechy włoskie i miód Towar nadszedł i jest do sprzedania po cenach przystępnych. Sosnowiec Hallera 39. obok starej cerkwi

---

Perlman Moszek Majlech zgubił dokument osobisty wydany w Dąbrowie Górniczej 1-1

Stanisław Siwek (rocznik 1902] zgubił kartę powołania Nr 4564 wydaną przez komisję Przeglądową Zawiercie 1-1

Pracownia gorsetów „Rozalja", Sosnowiec, Deblińska 11, poleca PASY wolne od wszelkichstolek i fiszbin PASY do cieży paski podwiązkowe dla panienek PRZEPASKI higjeniczne i różne fasony NAPIERŚNIKÓW 1.1

Pianino do sprzedania ul. 3 go Maja Nr. 20 m. 5 1-1

Zaraz sprzedam domy, place pierwszorzędną piwiarnię z koncesją. Wiadomość Warszawska 14 Gałecki. 1-1

Potrzebuję zdolnych czeladników szewskich Nowopogońska 32 St. Kalista. 1-1

Pracownia obuwia przyjmuje obstalunki damskie, męskie dziecinne i reparacje wykonywa szybko po cenach przystępnych, posiada również na składzie gotowe obuwie. Nowopogońska 32 A, Kalista. 1-1

Wiktor Cadrzyński zgubił kartę demobilizacyjną wydaną przez 7 dywizję żandarmerji wojskowej w Poznaniu. 1-1

Okazja motor benzynowy 6 konny w dobrym stanie oraz 2 wozy ciężarowk zaraz do sprzedania. Wiadomość „Iskra" Dąbrowa. 1-2

Poszukuję pokoju umeblowanego przy rodzinie z niekrępującym wejściem, Oferty pod „umeblowany" do „Iskry" ul. Małachowskiego w Będzinie. 1-1

Okazyjnie sprzedam piękny lis syberyjski elegancko wykończony, za 25 tysięcy, Sosnowiec, Modrzejowska 8 u kuśnierza. 1-1

Hurtowna i detaliczna sprzedaż jabłek cena 47 Mk. funt. Sosnowiec w Pawilonie Związku Ogrodników. 1-3

Szofer-monter

z kilkunastoletnią praktyką na samoch. osob. i ciężar. poszukuje posady w Zagłębiu lub na Śląsku włada językiem niemieckiem. Oferty pod „Gr. Nr. 9." do „Iskry" w Sosnowcu. 1-3

Dnia 7 XII znaleziono zegarek na rękę. Można odebrać za zwrotem kosztów ogłoszenia Piaski, szkoła policyjna Marcin Rodziński. 1-1

Figiel Stanisław zgubił książkę chlebową z kop. „Hr. Renard" 1-1

Poszukuję korepetytora do wyższych klas. Oferty „Iskra" Sosnowiec pod Nr. 45 1-1

Wyprzedaż obuwia męskiego po cenach zniżonych, Wiadomość Sosnowiec, Modrzejowska 3 w oficynie na II gim piętrze, 1-3

Steuer Wilhelm zgubił książeczkę wydaną przez Pow, Kasę Chorych w Sosnowcu 1-1

Skóra twarda i miękka

po cenach konkurencyjnych. Sosnowiec ul. Warszawska 20 obok kina „Sfinks" przychodźcie, a przekonacie się. 1-5

Józef Krakowiak zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane przez 25 pułk w Miechowie kartę powołania wydaną w PKU. Będzinie, paszport wydany przez gminę Niegowa oraz Mk. 1000 1-1

Na gwiazdkę!

Fortepian koncertowy Bechszteina sprzedam Wiadomość „Iskra" Sosnowiec. 1-1

Pianino Beckera prawie nowe oraz meble wyprzedaję Towarowa Nr. 9 m. 8. 1-1

Już staniało!

Kto chce mieć ze starego nowy kapelusz niech przynosi na ul. Niemiecka Nr. 10 w Sosnowcu. 1-1

Fabryka pończoch kupi przędzę [Wigon] Wiadomość kantor „Iskry" w Będzinie. 1.1

Zaginął dowód osobisty wydany w PKU. Będzin legitymacja na Krzyż Walecznych oraz różne dokumenty wojskowe na imię plut Leonarda Miodyńskiego. 1-1

Sprzedam meble mało używane łóżka eleganckie dębowe, komodę, stół umywalnię, stoły kuchenne, zegar ściennny, otomanę, ramy do portjerow biurko nocne szafki, etażerkę słupy pod kwiaty, kolebkę flet z nutami Pogoń, Nowopogońska 17 Antczak. 1-1

Jurek Władysław zgubił papiery wojskowe zwolnienia wydane w PKU. w Będzinie. 1-3

Światło elektryczne może mieć każdy

za pomocą agregatów benzynowo-elektrycznych.

Najtańszy i najpraktyczniejszy, bez fachowej obsługi, sposób oświetlania dworów, willi, kinoteatrów, hoteli, stacji kolejowych, fabryk, koszar i innych budynków. Ceny fabryczne. Motor benzynowy jednocześnie służyć może jako siła pociągowa dla młocarni, pomp, sieczkarni, kieratów etc. Różne typy i wielkości agregatów stale na składzie: :: ::

w firmie „ARGUS"

Warszawa, Sienkiewicza 14, telefon 191-55.

Wydawca i redaktor: Wiktor Monsierski.

Drukarnia R. Monsiorski — Będzin.

Sprawozdanie

(ze sprzedaży znaczka w dniu 1 listopada 1921 r.)

W dniu 1 listopada 1921 r. w Sosnowcu odbyła się sprzedaż znaczka na rzecz opieki nad grobami poległych i zmarłych wojskowych.

W skład komitetu, urządzającego zbiórkę, weszli przedstawiciele miejscowego nauczycielstwa powszechnego i zrzeszenia pracowników magistratu.

Prezydjum Komitetu stanowili: inspektor szkolny p. J. Grabowski, sekrtarka rady szkolnej, p. J Waśniewska i przedstawiciel zrzeszenia pracowników magistratu p. Mroczkiewicz.

Zarząd m. Czerwonego Krzyża przekazał komitetowi zbiórki 5000 chorągiewek żałobnych z warunkiem zwrotu ceny chorągiewek i połowy dochodu osiągniętego z tego źródła. Komitet przyjął tę propozycję i chorągiewki były sprzedawane po 10 mk. jednocześnie ze znaczkiem.

Ogólny rezultat zbiórki do woreczków był następujący:

marek polskich	213469
marek niemieckich	51
koron austrjackich	3
rubli	12

Największe sumy zawierały następujące woreczki:

Nr. 3 p. Laskównej 7005.— marek pol.

Nr. 5 p. Jakóbasówny 5393.50 marek pol. i 2 mk. niem.

Nr. 4 p. Maskówny 4206.— marek pol. i 5 mk. niem.

Nr. 1 p. Detkówny 3247.50 marek pol.

Podczas zbiórki czynną pomoc okazali uczniowie i uczenice starszych oddziałów szkół powszechnych.

Rezultat pracy poszczególnych szkół był taki, że do woreczków zebrały:

Szkoła Nr 1-szy do 10 woreczków 1 rub., 15995.50 mkp. i 16 mk. n.; Nr. 2-gi do 4 worecz. 2 kor., 10 rub. i 7892 50 mkp; Nr. 3-ci do 4 worecz. 3347 50 mkp; Nr. 4 ty do 4 worecz 9328.— mkp. i 1 mk. n; Nr. 5-ty do 5 worecz. 11124— mkp. i 2 mk. n; Nr. 6-ty do 3 worecz. 6646 — mkp; Nr. 7-my do 3 woreczków 4020.— mkp; Nr. 8 my i 20 ty do 4 worecz. 13733 — mkp. i 1 mk. n.; Nr. 9 ty do 6 worecz. 14069.50 mkp. i 8 mk. n.; Nr. 10 ty do 4 worecz. 13877.— mkp. i 2 mk. n.; Nr. 11 ty do 10 worecz. 1 rub, 14064.— mkp. i 10.50 mk. n.; Nr. 12 ty do 2 worecz 854.— mkp. i 1 mk. n.; Nr. 14 ty do 3 worecz. 6902.50 mkp. i 1 mk. n.; Nr. 15 ty do 5 worecz. 8041 — mkp.; Nr. 16-ty do 4 worecz. 7607 50 mkp.; Nr. 17-ty do 4 woreczk. 6412.—mkp.; Nr. 18-ty do 4 worecz. 3083 50 mkp.; Nr 19-ty do 9 worecz. 5798.50 mkp; Szkoła sielecka T wa Hr. Renard do 10 woreczków 13189.— mkp i 1 50 mk. n.; Szkoła T-wa Hr. Renard w Dębowej Górze do 4 woreczków 4972 — mkp.; Szkoła fabryczna Hulczyńskiego do 3 worecz. 4963 50 mkp; Szkoła kop. w Milowicach do 4 woreczków 6315.— mkp.

Ogółem zebrano przez szkoły 182434 mkp. i 44 mk. n.

P. Nowakowa w dzielnicy Sieleckiej do 3 woreczków zebrała 7886 mkp. i 1 kor.

Największe banknoty znajdowały się: w woreczku Nr. 4 jeden banknot à 1000 mkp.; w woreczku Nr. 3 jeden banknot à 500 mkp.; w woreczku Nr. 42 jeden banknot à 1000 mkp. przedarty na 6 kawałków i jeden banknot à 500 mkp.; w woreczku Nr. 44 jeden banknot à 500 mkp.

Ponieważ podczas zbiórki kursowały 123 woreczki przeto przeciętnie jeden woreczek dał 1732 marki.

Wydatki połączone z urządzeniem zbiórki były następujące:

5500 znaczków	10000 mk.
16 pudełek szpilek à 700 mk.	11200 „
Wypranie i przygotowanie woreczk.	500 „
	21700 mk.
Wydrukowanie sprawozdania w miejscowej prasie	3000 mk.
	24700 mk.

Zarząd Czerwonego Krzyża w Sosnowcu nadesłał 5000 chorągiewek, podczas sprzedaży uległo zepsuciu 60 chorągiewek, sprzedano 4940 à 10 mk. ogółem otrzymano sumę — 49504 mk. pol,

Zarządowi Czerwonego Krzyża stosownie do umowy zwrócono: Za chorągiewki 12095 mk. + połowę dochodu 18705 mk. = 30800 mkp. Pozostała suma 18704 mk. przyłączona została do sumy, otrzymanej ze sprzedaży znaczka.

Ogólna suma, osiągnięta ze zbiórki i sprzedaży chorągiewki, po potrąceniu wydatków wyniosła 207473 mkp., 3 korony, 51 mk. niem. i 12 rubli — została złożona w polskiej krajowej kasie pożyczkowej dla przesłania do ministerjum spraw wojskowych w Warszawie na fundusz opieki nad grobami poległych wojskowych.

Wszystkim tym, którzy swą chętną i gorliwą pracą poparli dobrą sprawę, Komitet niniejszym składa wyrazy serdecznego podziękowania.

Za Komitet:
J. Grabowski,
I. Waśniewska,
F. Mroczkiewicz.

NOWOŚCI GWIAZDKOWE

Księgarni M. ARCTA

WARSZAWA, POZNAŃ, LWÓW, LUBLIN, ŁÓDŹ, WILNO.

Kraszewski J. I. **Grześ z Sanoka.** Opowiadanie historyczne podług. . opracowała M. B. Z rys. A Gawińskiego. St. 80

Sławny arcybiskup z czasów Wład Jagiełły, Grzegorz z Sanoka, miał, jako młode chłopię, przygody niezwykłe. Opowieść niniejsza osnuta jest na tle tych młodocianych przygód, dzięki którym niesłychanie dzielny chłopiec własną pracą doszedł do zaszczytów i został wychowawcą królów. Powieść, ozdobioną wieloma rys. A Gawińskiego, polecić można młodzieży naszej.

Kraszewski J. I. **Stara baśń.** Powieść IX w. Wyd. III, z ryc. A Gawińskiego. Str. 336, w ozd. oprawie.

„Srara baśń" jest jedną z piękniejszych pereł naszej literatury powieściowej. Stosowne przerobienie na powieść dla młodzieży nie zatraciło w niej przepysznych opisów legendarnej historji lechickiej, a przeciwnie bardziej je uwypukliło. „Stara baśń" nastraja dusze młodzieńcze odległą melodją minionych wieków, budząc w nich zadumę i umiłowanie minionej przeszłości.

Montgomerry A **Ania z Zielonego Wzgórza.** Powieść. Z ang. przeł. R. Bernsztajnowa. Wyd. III Str. 358, w ozd. opr.

Sród licznych powieści, przyswojonych literaturze naszej, „Ania z Zielonego Wzgórza" należy do najlepszych powieści dla młodzieży w literaturze angielskiej Powieść obyczajowa, obrazująca życie rodzinne w Angji, oprócz przyjemności, jaką da czytelnikom mała osoba i przygody szkolne Ani, bohaterki powieści—przyniesie czytelnikom również wielką korzyść przez zapoznanie z innymi obyczajami i kulturą angielskiego społeczeństwa.

„Ania z Zielonego Wzgórza" będzie czytana z wielkim zapałem przez wszystkie panienki.

Przyborowski W. **Młodzi gwardziści.** Epizod z oblężenia Warszawy przez Prusaków w roku 1794. Opowiadanie historyczne dla młodzieży. Z rysunkami A. Brzostka. Wydanie III, w ozd. oprawie. Str. 190.

Powieści historyczne W. Przyborowskiego, zwłaszcza z okresu porozbiorowego, budziły zawsze w młodzieży patrjotyzm, opowiadając o bohaterstwie bitnych legjonów, wojsk Księstwa Warszawskiego czy Król. Kongresowego, wreszcie oddziałów powstańczych, walczących o wolność Polski, ze zmiennem szczęściem, lecz zawsze jednakim zapałem. W „Młodych gwardzistach" mamy zuchów Warszawy, broniących jej przed Prusactwem, na tle ówczesnego życia stolicy i spraw politycznych, w bolesnych latach rozbiorów. Chociaż młodzież dzisiejsza wolnem powietrzem oddycha, dobrze jednak zrobi czytając o bohaterskich walkach o niepodległość narodu.

Sliwiński A. **Stefan Batory.** Z 6 portretami. Str. 271.

„Sród wielkich statystów i wodzów, co wpływ na losy narodu wywarli, Stefan Batory należy do postaci przodowniczych" — pisze autor. I tak jest bezwątpienia Potęga i rozkwit Polski w końcu XVI w. jest dziełem jego zasługi. Uśmierzenie zakusów Iwana Groźnego, trzy wyprawy na Moskwę, wzrost wpływów Polski w stosunkach z Europą, reformy wewnętrzne, sprawa Zborowskich i wiele innych spraw, nie mówiąc już o wielkich projektach Batorego, których przedwczesny i niespodziany zgon wykonać mu niepozwolił — dają obraz tej wielkiej działalności króla miała doprowadzić państwo do niebywałej dotychczas potęgi.

I dziwna rzecz. Ta olbrzymia w dziejach narodu postać niemiała dotychczas właściwych sobie dziejopisów, nie miała pisarza, któryby potrafił ogarnąć ogrom jej działalności i przedstawić potomności w należytem oświetleniu

Praca Artura Sliwińskiego jest pierwszą poważną a popularną monografją, mającą wielką postać Batorego należycie spopularyzować. Swietny język Sliwińskiego i styl, właściwy jego pracom monograficznym, dały przepyszny obraz epoki, którą stworzył wielki król polski Stefan Batory.

Książka wydana bardzo starannie, ozdobiona jest sześcioma doskonale wykonanemi portretami.

D. c. n.



NA GWIAZDKĘ!

ZABAWKI i OZDOBY CHOINKOWE KRAJOWEGO WYROBU

Wielki wybór. Ceny konkurencyjne.

Sklep Polski **„FLORA"**

przy ul. 3-go Maja, obok hotelu „Viktorja" w Sosnowcu. 4-4

NOWOŚCI GWIAZDKOWE

KSIĘGARNI M. ARCTA

Warszawa—Poznań—Lwów—Lublin—Łódź—Wilno.

DLA DZIECI DO LAT 12-tu.

ANDERSEN. **Baśnie dla dzieci.** Wyd. nowe, w ozdob. oprawie	500.—
BUYNO-Arctowa M. **Czytajmy sami.** Wyd. nowe, z ryc. w ozd. opr.	900.—
— **Kocia mama.** Powieść dla dzieci, z rycinami, w ozd. opr.	600.—
— **Rycerz Złotego Serduszka.** Powieść czarodziejska dla dzieci, z ryc. i okładką barwną A. Gawińskiego, w ozd. opr.	1500 —
GAWIŃSKI A. **Przygody Okruszka.** Czarodziejska historja dla dzieci. Z rycinami i okładką barwną autora, w ozd. opr.	1400.—
KONOPNICKA M. **Książka dla Tadzia i Zosi.** Powiastki z rycinami, w ozd. opr.	700.—
— **O Janku Wędrowniczku.** Wydanie nowe, z rycinami i okładką barwną A. Gawińskiego, w ozd. opr.	360.—
— **O Krasnoludkach i Sierotce Marysi.** Wydanie nowe. Z rycinami i barwną okładką, w ozd. opr.	1500.—
— **Poezje dla dzieci.** Serja I i II. Wydanie nowe, w ozd. opr.	600.—
— **Poezje dla dzieci.** Serja III (dotychczas nie drukowane), w ozd. opr.	600.—
— **Szkolne przygody Pimpusia i Sedełka** i inne wierszyki o kotkach. Z rycinami B. Nowakowskiego, w ozd. opr.	—
MOJE PISEMKO. Półrocznik tygodnika z rycinami	800 —
w ozd. opr.	1000.—

DLA MŁODZIEŻY.

BIAŁYNIA E. **Powstanie listopadowe.** Wydanie drugie, z rycinami, 220.—, w ozd. opr.	360.—
BUYNO-Arctowa M. **Ojczyzna.** Powieść dla młodzieży, w ozd. opr.	—
— **Grześ z Sanoka.** Powieść dla młodz., z ryc. w ozd. opr.	360.—
DYAKOWSKI B. **Historja o wężu Władka.** Powieść przyrodnicza dla młodzieży, z rycinami, w ozd. opr.	—
JANOWKI AL. **Nasz plac.** Powieść dla młodzieży. Wydanie nowe, z rycinami, w ozd. opr.	700.—
KRASZEWKI J. I. **Stara baśń,** w opracowaniu dla młodzieży, z rycinami, w ozd. opr.	900.—
MONTGOMERRY A. **Ania z zielonego wzgórza.** Powieść dla młodzieży. Wydanie nowe, w ozd. opr.	1200.—
PRZYBOROWKI W. **Młodzi gwardziści.** Powieść historyczna dla młodzieży. Wydanie nowe, z rycinami, w ozd. opr.	800.—
— **Reduta Woli.** Powieść historyczna dla młodzieży. Wydanie nowe, z rycinami, w ozd. opr.	800.—

DLA STARSZEJ MŁODZIEŻY i DLA DOROSŁYCH.

HARTING Z. **Co nam dzień dzisiejszy przyniesie.** Zbiór myśli i aforyzmów na każdy dzień roku. Dla dorosłej młodzieży i starszych, brosz.	—
w ozd. opr.	—
— **Ku światłu.** Wydanie drugie, w ozd. opr.	—
LIWIŃSKI AR. **Hetman Żółkiewski,** brosz.	750.—
w ozd. opr.	900.—
— Toż. Wydanie większe, brosz.	1000.—
w ozd. opr.	1200.—
— **Powstanie styczniowe.** Wydanie II, z rycinami, brosz.	800.—
w ozd. opr.	1000.—
— **Stefan Batory.** (Wojny Moskiewskie). Z rycinami, brosz.	900.—
w ozd. opr.	1100.—
ŁOWNIK. 27.000 wyrazów obcych. Wyd. ameryk., w ozd. opr.	6000.—
UJKOWKI A. **Geografja ziem dawnej Polski.** Wydanie nowe, in 4 o, na pięknym papierze, z rycinami, w ozd. opr.	3200—

WYSYŁKA NA PROWINCJĘ SZYBKA I DOKŁADNA!

DO CEN KATALOGOWYCH DOLICZA SIĘ 20 PROC. DODATKU DROŻYŹNIANEGO.

Rozkład jazdy

pociągów osobowych na stacji Sosnowiec W.

Ważny od 1 grudnia 1921 r.

Przychodzą do Sosnowca.

Nr.	Kierunek	Godz.
Nr. 121	Lublin (via Dęb. Strzem. R.)	1.10
„ 1115	Granica (via Strzem. R.)	4.55
„ 101	Warszawa pośpieszny —	7.05
„ 291	Katowice — — — —	7.35
„ 133	Częstochowa uczn. — —	8.20
„ 115	Warszawa — — — —	10.25
„ 1119	Granica (via Strzem. R.)	10.45
„ 293	Katowice — — — —	12.04
„ 135	Częstochowa — — —	13.25
„ 1123	Kraków-Granica (v. Strz. —)	14.40
„ 143	Zawiercie — — — R.	15.00
„ 913	Warszawa Wsch. (v. Strz. R.)	15.30
„ 117	Warszawa — — — —	18.00
„ 295	Katowice — — — —	18.58
„ 111	Warszawa (przes. Ząbkow.)	19.40
„ 1137	Częstochowa — — —	20.50
„ 127	Granica (v. Strzem. R.) —	21.25
„ 211	Zdołbunowo (v. Strzem. R.)	21.45
„ 145	Ząbkowice i Warszawa —	22.27
„ 1131	Granica (via Strzem. R.)	23.25
„ 139	Częstochowa — — —	23.50
„ 297	Katowice (połącz. pośp) —	23.59

Odchodzą z Sosnowca.

Nr.	Kierunek	Godz.
Nr. 140	Warszawa posp — — —	0.20
„ 297	Katowice — — — —	0.30
„ 1112	Granica (via Strzem. R.)	1.00
„ 116	Warszawa — — — —	2.15
„ 122	Lublin (via Strzem. R.) —	3.10
„ 130	Piotrków — — — —	4.30
„ 1116	Granica (via Strzem. R.)	6.00
„ 132	Częstochowa — — —	5.35
„ 118	Warszawa — — — —	7.45
„ 1120	Granica (via Strzem. R.)	8.10
„ 292	Katowice poł z pos nr 101	8.30
„ 212	Zdołbunowo (v. Strzem. R.)	8.55
„ 142	Zawiercie — — — —	9.40
„ 112	Ząbkowice i Warszawa —	12.20
„ 914	Warszawa Wsch. (v. Strz. R.)	13.45
„ 294	Katowice — — — —	14.00
„ 134	Częstochowa — — —	14.30
„ 136	Częstochowa — — —	17.05
„ 1124	Granica (via Strzem. R.)	17.30
„ 144	Ząbkowice — — —	20.05
„ 1128	Granica-Kraków (v. Strz. R.)	19.42
„ 296	Katowice — — — —	20.40
„ 138	Częstochowa — — —	22.40

UWAGA I. W pociągu nr. 118, odch. o godz. 7 m 45, kursują dwa bezpośredniej komunikacji wagony klasy I, II i III, przechodzące w Ząbkowicach na pospieszny poc. nr. 6 z Krakowa do Warszawy. Jadący w tych wagonach pasażerowie winni posiadać bilety, ważne na pociąg pospieszny.

UWAGA II. W pociągach nr. 121|122 kursują dwa wagony bezpośredniej komunikacji Sosnowiec W. — Włodzimierz Woł. przez Dęblin, Rejowiec, Zawadę.

ZAKŁAD WĘDLINIARSKI

UL. STAROSOSNOWIECKA 46

POLECA NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA

DUŻY WYBÓR SZYNEK I RÓŻNYCH GATUNKÓW WĘDLIN

PO CENACH KONKURENCYJNYCH

Dr. H. Grodziński

b. lekarz szpitala chorób wenerycznych i skórnych.

Choroby weneryczne, skórne, i moczopłciowe

Przyjmuje od 11—1 i od 6—8.

Panie od 5—6 po poł.

Sosnowiec,

Kowalska nr. 2 m. 7 (II piętro)

Podaje się do ogólnej wiadomości, że stosownie do uchwały Ogólnego Zebrania Reprezentantów Towarzystwa z dn. 14 lipca r. b. przemianowano

T-wo Pożyczkowo-Oszczędnośc. w Sosnowcu na

„BANK ZAGŁĘBIA",

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością

i wciągnięto pod nową firmą do rejestru Handlowego, przy sądzie Okręgowym w Sosnowcu.

Jednocześnie T-wo wzywa **w terminie półrocznym** od dnia ogłoszenia wszystkich swych członków, do wpłacenia różnicy na dopełnienie udziału określonego nową ustawą do wysokości **Mk. 1,000** (marek jeden tysiąc).

Udziały niepełne po wyżej wskazanym terminie zostaną przeniesione po potrąceniu wszelkich względem T-wa zobowiązań na R-k lokat. Wpłata nowych udziałów następuje jednorazowo, przy przystąpieniu do Spółdzielni.

Bank Zagłębia udzielać będzie kredytów, przyjmować wkłady na lokatę, dyskontować weksle, wydawać przekazy oraz pożyczki i załatwiać wszelkie operacje, wchodzące w zakres interesów bankowych.

DYREKCJA.

Kalendarze na rok 1922

bloczki do zdzierania, terminowe, wielkocyfrowe (biurowe), ścienne (tabliczkowe), bloczki do przekładania, kieszonkowe, informacyjne, notesowe i t. p.

Książkowe 10 odmian poleca detalicznie i hurtem.

Józef Hlawski

Biuro Dzienników i Ogłoszeń, oraz Skład materjałów piśmiennych

Sosnowiec, ulica 3-go Maja № 4.

Dostawy do biur z wysokim ustępstwem!

Pocztówki świąteczne i noworoczne, żurnale mód papeterje i obrazy w bardzo dużym wyborze.

Powrócił Dr. K. TROPPAUER

Choroby skórne, włosów, weneryczne, kosmetyka lek., badania mikroskop.

Przyjmuje od 10 — 1 r. i od 5—7½ w. Panie od 4—5 w.

SOSNOWIEC, ul. Małachowskiego 5 parter, (Targowa 2.)

Lecznica

ambulatoryjna dla chorób wewnętrznych i dziecięcych

D-rów Dunaja i Rechtszafta,

Będzin, Kołłątaja 33, I-sze piętro

Godziny przyjęć: od 3—7 po poł.

Pierwszorzędna fabryka mydła

I. Cwejgenhaft

Sosnowiec, Targowa 7-a

Zawiadamia iż sprzedaje się mydło pierwszego gatunku, zawierające od 63 do 67 proc. tłuszczu **po cenie 180 mk.** funt. Najmniejsza ilość sprzedaży 25 funtów.

W dniu 21 grudnia r. b. o godz. 11 rano, odbędzie się na podwórzu gmachu Starostwa Będzińskiego w drodze

licytacji publicznej,

sprzedaż następujących przedmiotów:

1). Wałach gniady, lat 7, cena wywołania 50.000 mk.
2). Bryczka na żelaznych obręczach, jasna, z siedzeniami skórzanemi cena wywoł. 70.000 mk.
3). Wóz roboczy duży . . „ „ 30.000 mk.
4). 2 szleje robocze . . . „ „ 25.000 mk.
5). Jedna szleja wyjazdowa z naszelnikiem, kantarem i uzdzienicą „ 20.000 mk.

Reflektujący na kupno wyżej wyszczególnionych przedmiotów, winni złożyć tytułem kaucji kwotę mk. 10.000 która zostanie natychmiast zwróconą po ukończeniu licytacji.

1-3

Lekarz Dentysta

Marja Teichner

przyjmuje codziennie od 10—1 i od 3—7.

Sosnowiec, Modrzejowska 43 drugie piętro.